

Drikkegilder i abeburet

► Bygholm Mølle endte som husvildeboliger

Af Anne-Mette Knudsen

HORSENS - Bygholm Gods havde i flere århundreder sin egen mølle, som lå i Bygholm Parks nordvestlige hjørne.

Møllehjulet blev sat i stå, da elektriciteten holdt sit indtog, og Bygholm Sø i 1918-1919 blev udgravet for at skabe strøm til det nye vandkraftværk.

Møllebygningerne blev derefter anvendt til mange forskellige formål. Bl.a. var der indrettet en kro i bygningen, som lå på en del af det areal, Bygholm Zoo senere etablerede sig på.

Billige boliger

Da dyrehaven lukkede i 1941, blev møllebygningernes anvendelse igen taget op til overvejelse af Horsens Kommune.

På grund af manglen på billige boliger besluttedes det at etablere lejligheder til husvilde familier.

I alt blev der indrettet 21 lejligheder af forskellige størrelser, men nogen luksus var ingen af dem forsynede med.

At der var tale om nogle af byens fattigste og socialt dårligst stillede borgere, vidnede politiets mange besøg om. Bl.a. fortalte en betjent noget nedladende, hvordan der blev holdt drikkegilder hver eneste aften hos nogle af beboerne, og han henviser helt specifikt til, at festlighederne fandt

▲ Bygholm Å sikrer, at der er vand til at lægge stemningen i Bygholm Park.

sted i det tidligere abebur. Det gjorde ikke hans holdning til beboerne i husvildeboligerne mere positiv, at der også deltog tyske soldater i drikkegilderne.

Ingen vej udenom

Efter krigens afslutning modtog Horsens Kommune tilbud fra flere virksomheder, som gerne ville købe den gamle Bygholm Mølle, men kommune afslog tilbuddene indtil 1948, da Nordisk Kulsyrefabrik A/S fra København indgav et tilbud på 170.000 kr., fordi virksomheden gerne ville flytte en del af sin produktion til Horsens.

Men det var ikke uden problemer at acceptere tilbuddet, for hvor skulle man så gøre af de mange familier, der boede i området?

Udviklingen gik dog sin gang, og inden Horsens Kommune havde fundet ud af at genhuse beboerne i husvildeboligerne, satte

Nordisk Kulsyrefabrik i 1949 gang i byggearbejdet.

Byggelarm

Det medførte voldsomme protester fra de lejere, som endnu boede i møllen, og som måtte finde sig i larmen og skidtet fra byggeriet, ligesom lys og varme ofte blev afbrudt uden varsel. Desuden kørte maskinerne i døgndrift og forstyrrede nattesøvnen.

Men der var ingen vej udenom. Beboerne måtte finde sig i forholdene, indtil kommunen havde fundet ledige boliger til dem.

I dag er der opført boliger omtrent på samme sted, hvor husvildeboligerne tidligere lå. Disse boliger, som blev opført i 1990'erne, har dog ikke meget til fælles med de saneringsmodne lejligheder, som tidligere husede nogle af byens fattige indbyggere.